

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky predkladá návrh Národného programu bezpečnosti civilného letectva Slovenskej republiky (ďalej len „program bezpečnosti civilného letectva“) vláde Slovenskej republiky na schválenie v nadväznosti na § 18a ods. 5 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 161/2024 Z. z. (ďalej len „zákon č. 143/1998 Z. z.“).

Civilné letectvo je zložitý systém medzinárodného charakteru, ktorý sa riadi zásadou „Safety first“, t. j. bezpečnosť je na prvom mieste. Z tohto dôvodu nemožno bezpečnosť civilného letectva zabezpečovať len kontrolou plnenia jednotlivých regulačných požiadaviek, ale je potrebný integrovaný systém, ktorý prepája reguláciu a stanovenie politiky bezpečnosti civilného letectva a cieľov s výkonom štátneho odborného dozoru, údajmi o udalostiach a inými informáciami súvisiacimi s bezpečnosťou týkajúcimi sa civilných lietadiel podľa osobitného predpisu¹⁾ ohlásených prostredníctvom systému povinného ohlasovania udalostí²⁾ alebo systému dobrovoľného ohlasovania udalostí³⁾ (ďalej len „ohlásené udalosti a iné informácie súvisiace s bezpečnosťou“), identifikáciou nebezpečenstiev,⁴⁾ riadením rizík, bezpečnostným vyšetrovaním⁵⁾ udalostí, výkonnosťou v oblasti bezpečnosti civilného letectva a kultúrou spravodlivosti.⁶⁾ Program bezpečnosti civilného letectva predstavuje základný rámec na systematické prepájanie uvedených oblastí a vytvára väzbu medzi štátnou úrovňou riadenia bezpečnosti civilného letectva a systémami manažmentu bezpečnosti,⁷⁾ tzv. SMS systémami jednotlivých osôb činných v civilnom letectve.

Slovenská republika, ako členský štát Európskej únie, má podľa čl. 7 ods. 1 prvej vety nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 (Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018) [ďalej len „nariadenie (EÚ) 2018/1139“] v platnom znení povinnosť „v konzultácii s príslušnými zainteresovanými stranami vytvoriť a zachovávať v platnosti národný program bezpečnosti na účely riadenia bezpečnosti civilného letectva v súvislosti s leteckými činnosťami v rámci jeho zodpovednosti“.

Program bezpečnosti civilného letectva nadväzuje na Národný bezpečnostný program civilného letectva Slovenskej republiky (State Safety Programme of the Slovak Republic),⁸⁾ ktorého

¹⁾ Čl. 3 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014 z 3. apríla 2014 o ohlasovaní udalostí, ich analýze a na ne nadväzujúcich opatreniach v civilnom letectve, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 a ktorým sa zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES a nariadenia Komisie (ES) č. 1321/2007 a (ES) č. 1330/2007 (Ú. v. EÚ L 122, 24.4.2014) v platnom znení.

²⁾ Čl. 4 nariadenia (EÚ) č. 376/2014 v platnom znení.

³⁾ Čl. 5 nariadenia (EÚ) č. 376/2014 v platnom znení.

⁴⁾ Čl. 2 bod 10 nariadenia (EÚ) č. 376/2014 v platnom znení.

⁵⁾ Čl. 2 bod 14 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 z 20. októbra 2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve a o zrušení smernice 94/56/ES (Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010) v platnom znení.

⁶⁾ Čl. 2 bod 12 nariadenia (EÚ) č. 376/2014 v platnom znení.

⁷⁾ Napríklad čl. 2 bod 18 nariadenia (EÚ) č. 376/2014 v platnom znení, bod 89 prílohy I vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2017/373 z 1. marca 2017, ktorým sa stanovujú spoločné požiadavky na poskytovateľov manažmentu letovej prevádzky/leteckých navigačných služieb a na ostatné funkcie siete manažmentu letovej prevádzky, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 482/2008, vykonávacie nariadenia (EÚ) č. 1034/2011, (EÚ) č. 1035/2011 a (EÚ) 2016/1377 a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 677/2011 (Ú. v. EÚ L 62, 8.3.2017) v platnom znení.

⁸⁾ <https://www.mindop.sk/ministerstvo/civilne-letectvo/narodne-programy-a-politika-bezpecnosti/ssp>.

druhé vydanie bolo schválené v roku 2011 v súlade s požiadavkami Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO) týkajúcimi sa zavedenia národného programu bezpečnosti civilného letectva. Predkladaný program bezpečnosti civilného letectva zohľadňuje vývoj medzinárodného regulačného rámca, regulačného rámca Európskej únie, ako aj národného regulačného rámca v oblasti bezpečnosti civilného letectva, najmä prijatie nariadenia (EÚ) 2018/1139 v platnom znení a zmeny vnútroštátnej právnej úpravy a predstavuje aktualizovaný rámec riadenia bezpečnosti civilného letectva na národnej úrovni.

Podľa čl. 7 ods. 1 druhej vety nariadenia (EÚ) 2018/1139 v platnom znení musí program bezpečnosti civilného letectva zohľadňovať „*rozsah a zložitost' činností a byť v súlade s európskym programom bezpečnosti letectva*“ a musí obsahovať najmenej požiadavky týkajúce sa povinností štátu v oblasti riadenia bezpečnosti civilného letectva ustanovené štandardmi, odporúčaniami a postupmi Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO).

Podľa čl. 7 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2018/1139 v platnom znení musí program bezpečnosti civilného letectva „*určiť úroveň výkonnosti v oblasti bezpečnosti*“, ktorá sa má dosiahnuť na národnej úrovni vo vzťahu k „*leteckým činnostiam v rámci zodpovednosti príslušného členského štátu*“. Z tohto dôvodu program bezpečnosti civilného letectva definuje rámec na určovanie, monitorovanie a pravidelné vyhodnocovanie ukazovateľov výkonnosti v oblasti bezpečnosti a cieľov výkonnosti v oblasti bezpečnosti civilného letectva Slovenskej republiky.

Súčasťou programu bezpečnosti civilného letectva je podľa čl. 8 ods. 1 prvej vety nariadenia (EÚ) 2018/1139 v platnom znení Národný plán bezpečnosti civilného letectva Slovenskej republiky (ďalej len „*plán bezpečnosti civilného letectva*“), ktorý v súlade s čl. 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1139 v platnom znení obsahuje „*riziká a opatrenia určené v európskom pláne pre bezpečnosť letectva, ktoré sa týkajú príslušného členského štátu*“. Plán bezpečnosti civilného letectva predstavuje nástroj, ktorým sa riziká identifikované na základe národných hlásení o udalostiach a iných informácií súvisiacich s bezpečnosťou a príslušných európskych bezpečnostných rizík premietajú do konkrétnych opatrení.

Program bezpečnosti civilného letectva a ani plán bezpečnosti civilného letectva nezakladajú nové povinnosti pre orgány štátnej správy a osoby činné v civilnom letectve. Povinnosti dotknutých orgánov štátnej správy a osôb činných v civilnom letectve vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky, právne záväzných aktov Európskej únie v oblasti civilného letectva a vnútroštátnych právnych predpisov.

Program bezpečnosti civilného letectva vrátane plánu bezpečnosti civilného letectva vypracovalo Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky podľa § 18a ods. 5 zákona č. 143/1998 Z. z. v spolupráci s Dopravným úradom. Vypracovaný program bezpečnosti civilného letectva bol predmetom „*konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami*“, t. j. so zástupcami príslušných orgánov štátnej správy podľa § 18a ods. 2 písm. e) zákona č. 143/1998 Z. z. prostredníctvom stálej komisie pre bezpečnosť civilného letectva. Zohľadňujúc § 18a ods. 1 zákona č. 143/1998 Z. z. členmi stálej komisie pre bezpečnosť civilného letectva sú zástupcovia Ministerstva dopravy Slovenskej republiky, Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Dopravného úradu.